

Små barn tolkar symboler på olika sätt

Små barn har svårt att förstå att grafiska symboler har en generell betydelse. En aktuell avhandling vid Göteborgs universitet visar att man kan stötta barnens förståelse för symboler om man visar på skillnader istället för att ge flera exempel på samma sak.

Att förstå grafiska symboler är viktigt i vårt samhälle där vi använder kartor, vägskyltar, datakoner, grafer, bokstäver och siffror för att kunna kommunicera på ett enkelt sätt. Det ställer krav på barnen att lära sig förstå symbolerna.

– För att stödja barns symbolförståelse bör förskollärarna ha kunskap om vad det innebär att lära om grafiska symboler, och vad som kan vara svårt att lära. Då behöver de utveckla ett eget sätt att stödja barns lärandeprocesser, som bygger på förskolans historia och tradition, säger Maria Magnusson, som disputerar vid institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande.

För att ta reda på hur små barn förstår grafiska symboler har Maria Magnusson bland annat videofilmat Olle och Lasse som är 4 och 5 år gamla när de använder olika grafiska symboler i sina hem. De gör bland annat egna förbudsskyltar. Båda barnen använder sig av kryss som en symbol för förbud, men när Maria Magnusson frågar dem vad krysset betyder får hon olika svar. Också i den förskola som Maria Magnusson har studerat, visar det sig att samma grafiska symbol förstås på olika sätt av olika barn.

– Barn rör sig från det konkreta och situationsbundna, där krysset till exempel kan betyda att Alice inte får gå in i mitt rum, till det abstrakta där krysset blir en symbol för förbud i en mer allmän mening. Från att krysset har en betydelse i en konkret situation förstår de så småningom att krysset som sådant har en generell betydelse som är oberoende av konkreta fall, säger Maria Magnusson.

Maria Magnussons avhandling visar att förskollärarna behöver visa på skillnader istället för att ge flera exempel på samma sak för att små barn ska lära sig tolka och producera symboler. Då hamnar fokus på själva symbolen istället för på olika saker som är förbjudna, som att ett kryss kan betyda att det är förbjudet att äta glass eller att det är förbjudet att gå in i ett rum.

För att kunna hantera grafiska symboler behöver barnen också kunna kommunicera om vad symbolerna kommunicerar, en form av metakommunikation. Man kan jämföra med när barn leker och hur de då kommunicerar vad de ska göra i leken och hur de pratar om leken när de träder ut ur leken.

– Det är viktigt att barnen får tillgång till ett språkligt mönster, ett metaspråk och att läraren utmanar barnet att uttrycka sig om det som inte är här och nu eftersom det har betydelse för det fortsatta lärandet

Avhandlingen visar att förskolans arbetsätt med teman, där fostran, lärande och omsorg bildar en helhet, är ett bra sätt att stödja de små barnens lärande om symboler. Lärandet ska med andra ord inte skiljas ut och organiseras i ämnen.

– Förskolan kan utveckla en egen didaktik, där läraren utgår från barnets egna erfarenheter och det egna sättet att skapa symboler i det fortsatta lärandet, säger Maria Magnusson.

Läs avhandlingen: <http://hdl.handle.net/2077/34190>

För mer information: Maria Magnusson, telefon 0480 44 61 18, e-post: maria.magnusson@lnu.se

Maria Magnusson lägger fram sin avhandling *Skylta med kunskap. En studie av hur barn urskiljer grafiska symboler i hem och förskola* vid institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande, Göteborgs universitet. Hon är anställd vid Linnéuniversitetet.

Tid: Den 29/11 kl.13.00, **Plats:** BE015 Pedagogen Hus B